

Küçük ve büyük oteller üzerine...

Küçük otel denilince Türkiye'deki seyahat ve konaklama alışkanlıklarına yenilikler getirmenin yanı sıra 'küçük ve butik otel' kavramının oluşmasında öncülük eden Mutlu Tönbekici'ye ele aldığımız otel konusu bağlamında sorular sorduk...

HEVAL ZELİHA YÜKSEL
yzeliha@yahoo.com

Her türlü bilgiye kolay ulaştığımız bu günlerde ekseriyetle kavramlar biraz tanımsız. Bu kafa karıştırıcı durum mimari üsluba da sirayet etmiş durumda. Her tanımlamanın terazisi biraz popüler olana doğru ağır basıyor. Çok sayıda ve büyük ebatta olan her şey ilgi çekiyor. Aynı durum otel kavramı için de geçerli. Oda sayısı arttıkça yapının heybeti ve elbette sundukları artarak zorunda kalıyor. Oysa "Az çoktur" veya "Küçüklük güzeldir" diye oturmuş tanımlamalar var. Ancak bu küçükliğin de bir sınırı var mıdır? Tüm bu soruları Mutlu Tönbekici'ye sorduk...

Kitabınızı ve yayınlarınızı zevkle takip ediyoruz. Bir oteli kitaba alma kriteriniz nedir?

Gayet basit! Bizim seviyor olmamız! O otelde kendimiz de kalmak istiyorsak, eşimize dostumuza tavsiye edebiliyorsak alıyoruz. Peki biz neleri seviyoruz? Ruhlu olan otelleri seviyoruz. İlla lüks olması gerekmiyor. Hatta lüks en son baktığımız şey. Temiz, pak, düzgünse, konumu güzelse, sahipleri tatlı insanlarsa, bir zevki yansıtıyorsa, orada uyanmak bize mutluluk veriyorsa kitabımıza alıyoruz.

"Az çoktur" veya "Küçüklük güzeldir" diye güzel bir tanımlamalar vardır. Küçükliğin bir sınırı var mıdır? Bir başka deyişle 'küçük' ama ne kadar küçük?

Bir ara tek odalı bir otelimiz bile vardı! Ama en büyük oda da bu otelindi. 150 metrekare. Yani küçükliğin sınırı yok bana göre.

Günümüzde yaygın olan büyük 5 yıldızlı oteller yapmak yerine daha küçük butik otellere ilgi nasıl özendirilir?

Kalite istiyorsanız büyüten kaçınacaksınız. Ancak kalitenin de bedeli yüksek oluyor. Sezon da fazla uzun değil. Küçük oteller 2-3 aylık sezonun azami kazanç çıkarmak istiyorlar. Fiyatlar haliyle yüksek oluyor. Hepsi hak ediyor mu bu fiyat tartışılır ama hakikat bu maalesef. Bana kalırsa sezonu uzatmanın yolu bulunmalı hep beraber. O zaman fiyatlar da düşer.

Eski tarihi yapıların restore edilmesi ile hizmete açılan oteller, başta İstanbul olmak üzere filiren yaygınlaşıyor. Bu konudaki eşsiz deneyiminiz göz önünde bulundurularak ne düşünüyorsunuz? Yapılan iyi örnekler sizce hangileridir?

Eski binaların restore edilmesi elbette iyi bir şey ancak iyi örneklerine az

rastlıyorum açıkçası. Eski bir evin otel olarak dönüştürülmesi sorunlu bir şey. Hem anneanevi gibi olmayacak hem de yeni yapılmış bir otel gibi durmayacak, sadece dış cephesini değil ruhunu da koruyacak ama çağdaş konforları da sağlayacak vs... Mimari kadar işletmecisine de büyük rol düşüyor. Ama Ayvalık'ta ve Alaçatı'da iyi örnekler var.

Bu bağlamda sizin tecrübelerinizi dayanarak "Yerellik" sizce ne derece önemlidir? Otel anlayışı şekillendirirken restorasyon ya da yeniden yapma söz konusu olduğunda ilk kriter ne olmalıdır?

Eski binada modern dekorasyonu seviyorum. O binanın geçmişini tümüyle unutturan anlayış bana ters. Ancak eskici gibi duran otelleri de seviyorum. Denge mühim.

Yerel olana sadık kalınarak yapılan tarihi otellerde en çok ilginizi ne çekiyor? Evin geçmişi. Daha önceki fotoğrafları, kimler yaşamış, nasıl bir hayat varmış içinde gibi. Bu bilgileri araştırmış olan işletmecileri çok seviyorum.

Genelde küçük otel mi yoksa büyük otel mi revaçta?

Yerine göre değişir. Alaçatı ve Ayvalık'ta başka şans yok, fiyatların yüksekliğine rağmen meraklı çok. Büyük şehirlerde ise büyükler revaçta.

İstanbul Büyükşehir İmar Yasası değişiyor. Giderek köy/mahalle kavramı yok

Tarihçi ve seyahat yazarı Saffet Emre Tonguç ile Teomida otel hakkında

"İsviçre Alpleri ile birlikte dünyanın oksijen oranı en yüksek yeri olan Kaz Dağları ve Edremit Körfezi manzarasına hâkim bir konumda bulunan Teomida Hotel en sevdiğim otellerden biri. Bu keyifli bölgeyi her yönüyle size yaşatabilecek otelin kapısından adım atduğunuz andan itibaren huzur dolu bir vaha sizi karşılıyor. 15 dönüm zeytinlik arazinin içinde ağaçların arasında 100 civarında farklı Ege bitkisi dikilmiş. Butik otel tanımını fazlasıyla hak eden tesis sadece on odadan oluşuyor. Çok şık döşenmiş bir salonları var. Gözü yoran bir şey yok. İnce bir zevk her taraf hakim, fonda hafif bir müzik çalıyor. Kendinizi çimenlere bırakıp hayallere daldığınız. Kahvaltı adeta evdeki gibi, lezzetler parmak yedirten cinsten. Servisteki perso-

nelin güler yüzleri harika bir evde ağırladığınız hissini uyandırıyor. Lezzetli yemekler tadımlı ve aynı keyif katıyor. Kendi organik sebze ve meyvelerini yetiştiriyorlar. Bahçeden elde ettikleri erken hasat zeytin yağlarını kullanıyorlar. Yemeklerin bazı malzemeleri bahçeden topluyor. Yumurtalar arkadaki kümeden geliyor. Ayrıca pasta ve yemek atöyeleri düzenleyen Teomida gürmeler için de ideal bir otel. Otelin tanıtımı için pek caba sarf etmiyorlar, memnun kalan dostlarına söylüyor. Dolayısıyla şimdiden müdavimlerin mekânı gibi olmuş. Burası aşağıdaki sahildeki karmaşadan çok uzak bir mabet dolayısıyla içeri girdikten sonra dışarıya çıkmak istemiyorsunuz. Ayıldığımızda yüreğinizde çalan şarkı "Kalbim Ege'de kaldı" oluyor."

Köy yerine mahalle olmasının nasıl faydaları olacak bilmiyorum, göreceğiz. Mimari anlamda zararları nedir henüz hesaplayamıyorum. Sizin söylediğiniz pansiyon tipi turizm biraz demode. Benim çocukluğuma vardı. Açıkçası ben başkasının evinin bir odasında kalmak istemem. Seferihisar Belediyesi Şişağaç için böyle bir proje geliştiriyor ama sürdürülebilir olduğunu sanmıyorum.

'Az çoktur' kavramını yaşatan bir otel: Teomida Otel

Edremit Körfezi'nin benzersiz doğasının içinde saklanmış bir cennet, Burhaniye'de yer alan Teomida Otel, Kaz Dağları manzaralı 1,5 hektarlık bir zeytinliğin ortasına inşa edilmiş harika bir butik otel. Bu oteli diğerlerinden ayıran özelliği iyi mimari, iyi tasarım, iyi malzeme gibi pek çok bileşenin bir arada olmasının yanı sıra misafirlere kendilerini evlerinde hissettirmeleri. Fransa'da yaşayan Pelin-Christian Bastide çiftinin üstün gayret ve asude zevklerinin bir ürünü olan otel aslında büyük bir ev gibi kurgulanmış. Zaten

önce ev yapmak üzere almışlar araziyi, sonra misafirleri de ağırladıkları bir yere dönüştürmüşler. Otel, ismini karşındaki Kaz dağlarından eski adıyla "İda" dağlarından almış. 15 dönüm zeytin bahçesi içinde zeytin yeşili çatı ile gizlenmiş otelin içinde en küçüğü 28 m², en büyüğü ise 45 m² olan 10 oda var. Her biri farklı tasarlanmış bu 10 odanın. Otelde serinleme havuzlu bir hamam ve dış mekânda kullanılan suyu deniz suyuna yakın bahçenin şeklinde konumlandırılan 22 metre uzunluğunda bir yüzme havuzu var. Kozak dağlarından getirilen kozak graniti dış cephede kullanılmış. Dış mekânda düz hatlar kullanılarak yapıya zarafet ve sadelik verilmiş. İç mimaride ise mekânların kullanımını kolaylaştıran geometrik formlar kullanılarak minimalizmden esinlenilmiş. Otelde ev sıcaklığında konfor sunuluyor, kullanılan canlı renkler sayesinde neşeli bir yaşam alanı yaratılmış. Bunda tabii ki çiftin Fransa'da yaşaması ve yaptıkları Avrupa seyahatleri etkili olmuş. Ancak olduğu gibi kullanmamışlar gezip gördüklerini, yerellik ile harmanlamışlar. Güzel olan ve iyi hissettiren de bu özelliği otelin. Masalar ve sehpa 100 yıla yakın yaşta olan eski meşelerden yapılmış. Çift bu mobilyaları kendileri tasarlayıp Ayvalık'ta yaptırılmışlar. Seyahatlerinden ve yaşadıkları yer olan Fransa'dan sevdiği objeleri toplayıp getirmişler. Mesela duvarda asılı boğa kafası Christian Bastide'nin ailesinin geldiği Fransa'nın güneyinden. Çizgi roman kaplamalı aydınlatma Ingo Maurer imzalı *Bang Boom Zettel*'z. Modern sanat ile zenginleştirilen dekoru Horhor'dan alınan bir kaç antika obje ve mobilya karıştırılmış. Kilimler, duvarlardaki tablo ve posterler her odanın rengine göre tek tek seçilmiş. Teomida'da bu yüzden hiç bir oda diğerinin aynı değil. Yapı içinde sanat da dozunda ve zevk ile kullanılmış. Bir oda duvarlarında Matisse'in Nu Bleu tablosunun bir reproduksiyonu asılı. Bu gibi detaylar Burhaniye'nin ortasında ortaya çok ilginç karışımlar çıkarmış.

Yerel malzemeleri sadece mimaride değil mutfakta da zevkle kullanıyorlar. Hem Mutlu Tönbekici, Hem Saffet Emre Tonguç'tan otel ile ilgili görüşlerini aldığımızda ikisi de lezzete özellikle değindiler. Yerel ürünler ile sunulan kahvaltının tadına doyumazken, Ayvalık zeytin yağı ile Fransız usulü pişirilen kalamari ve balık çorbasını biz de unutamadık. Oteli gezerken otelin sahiplerinin "Biz doğanın misafiriyiz, sahibi değil" sözü kulaklarımızda çınkırı ve ekliyor Pelin Bastide: "Otel fikri ilk başta yoktu. İlk isteğimiz büyük bir

arazi içinde bir Akdeniz bahçesi yaratmaktı, yola 2004 yılında bu istek ile çıktık. Zaman içerisinde fikrimiz gelişti ve sevdiğimiz yaşam stili yansıtılabileceği doğayla dost bir mekân yaratmak ve bunu da diğer insanlarla paylaşmak istedik. Doğa bizim için çok önemli, hiçbir şey doğa kadar cömert değil ve doğa şu an korunmaya çok muhtaç. Otelin ana binasını yaparken arazinin en az zeytin ağacı olan bölümüne yapmaya özen gösterdik ve tüm zeytinleri de arazinin başka bölümlerine tekrar diktik. Teomida insanlar için dinlenme, sığınma yeri olsun istedik. Aynı şeyi doğa için de istiyoruz. Biz doğanın misafiriyiz, sahibi değil. Bunu unutmamamız gerekir".

IstanbulArtNews

Aylık Sanat Gazetesi
Eylül, 2015 Sayı: 12

İmzaya Sahibi: Filevneli Proje ve Danışmanlık Ltd. Şti. adına
Murat Filevneli

Genel Yayınlar Direktörü: Yasemin Bay
yasemin@istanbulartnews.com

İAN.MİMARİ Yayın Yönetmeni: Sibel Başımur
sbasimur@gmail.com

Yazı İşleri Müdürü: Yasemin Şener
yasener@gmail.com

Tasarım Uygulama: Hüseyin Aktürk
huseyin@istanbulartnews.com

Reklam: reklamlar@istanbulartnews.com

Müşteri İlişkileri ve Abonelik:
abone@istanbulartnews.com

İdari Koordinatör: Kaan Çongaralı
kaan@istanbulartnews.com

Hukuk Danışmanı:
Av. Ahmet Çoban
ahmetcoban@cobanhukuk.com

Yönetim Yeri:
Kırcalı Paşa Mah. Altınbilezik Sk. No:9 D:7
Çihangir - Beyoğlu / İstanbul

İletişim:
T: +90 (212) 259 03 94
F: +90 (212) 259 03 95
info@istanbulartnews.com

Basıldığı yer:
Dünya Süper Veb Ofset A.Ş.
"Globus" Dünya Basımevi 100. Yıl Mah.
Bağcılar - İST. Tel: 0212 440 24 24

Yayın türü: Aylık süreli
ISSN: 2148-1105

İAN.MİMARİ ve ekleri İstanbulArtNews ile birlikte ücretsiz olarak verilmektedir.

İstanbul Art News ve buna bağlı ekleri Filevneli Proje ve Danışmanlık Ltd. Şti. tarafından yayınlanmıştır. Bu yayında yer alan yazı ve fotoğrafların tüm hakları kredi sahiplerine veya İstanbul Art News'e aittir. İzinsiz alınıp yapılamaz. Tüm yazı ve görsellerden izma sahibi sorumludur. İlanların sorumluluğu ilan sahiplerine aittir.